

XXXII. Nemzetközi Magyar Matematikaverseny

Temesvár, 2026. április 22–26.

X. osztály

1. feladat (10 pont). András és Béla az asztalon előttük lévő 101 darab papírlappal játszanak, melyekre rendre a következő számokat írták: $3^1, 3^2, \dots, 3^{100}, 3^{101}$. (Mindegyik lapra egy számot írtak, és minden számot egyszer használtak fel.) Egy lépésben a soron következő játékos kiválaszthatja bármelyik papírlapot, és azt vagy a saját kosarába, vagy az ellenfele kosarába teszi. András kezdi a játékot, és felváltva lépnek. A játék akkor ér véget, amikor mindegyik papírlap belekerült valamelyikük kosarába. Ezt követően mindketten kiszámolják a kosarukba került számok összegének 5-tel való osztási maradékát. Ha a két maradék egyenlő, akkor Béla nyerte a játékot, különben András. Melyik játékosnak van nyerő stratégiája? Add meg ezt a nyerő stratégiát!

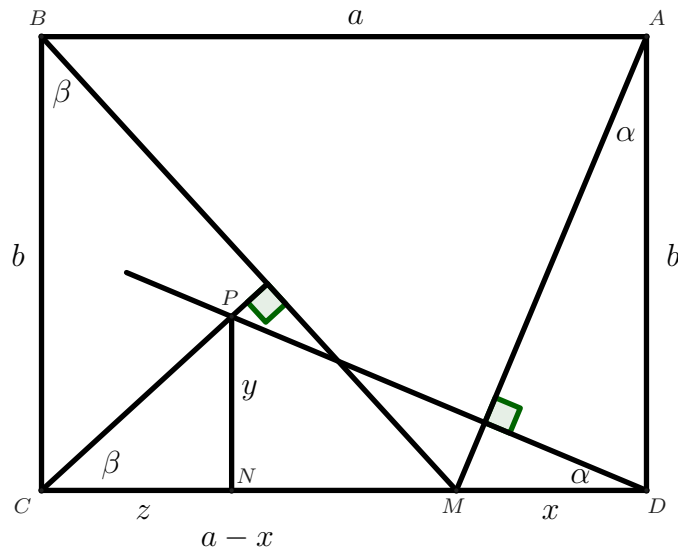
*Erdős Gábor, Nagykanizsa
Szabó Magda, Szabadka*

Megoldás. Hivatalból (1 pont)
Andrásnak van nyerő stratégiája. (1 pont)
Vizsgáljuk meg a felsorolt hatványok 5-tel való osztási maradékát. Ezek rendre 3, 4, 2, 1, 3, 4, ... A maradékok sorozata periodikus, a periódus hossza 4. (2 pont)
Minden maradékból lesz 25 darab, és további egy darab lesz a 3-as maradékból, vagyis abból összesen 26 darab. (1 pont)
A továbbiakban a hatványok helyett csak a maradékokról beszélünk: ha az mondjuk, hogy elveszek egy 2-est, azt úgy kell érteni, hogy elveszek egy olyan hatványt tartalmazó lapot, amelyre írt szám 5-tel való osztási maradéka 2. Észrevehetjük még, hogy egy 1-es és egy 4-es összegének 5-tel való osztási maradéka 0. Nevezzük az 1-es párjának a 4-est. Hasonlóan, a 2-es párja a 3-as. Mindegyik lapnak van egy párja, egyedül az egyik 3-as marad pár nélkül. András vegyen el egy 3-ast és rakja magához. Az első lépés után az András kosarában lévő számok összegének 5-tel való osztási maradéka 3, a Béla kosarában lévő számok 5-tel való osztási maradéka pedig 0. Ezt követően, ha Béla valamit elvesz és odateszi az egyik kosárba, akkor András tegye ugyanabba a kosárba a Béla által odatett szám párját. (4 pont)
Egy ilyen lépéspár után az egyes kosarakban lévő számok összegének 5-tel való osztási maradéka nem változik. A végén András kosarában 3, Bélaéban 0 lesz a számok összegének 5-tel való osztási maradéka, tehát nem lesz egyenlő, így András nyer. (1 pont) ■

2. feladat (10 pont). Az $ABCD$ téglalap CD oldalának belső pontja M . Legyen a C -ből az MB -re és a D -ből az MA -ra bocsátott merőleges egyenesek metszéspontja P . A P -ből a CD -re bocsátott merőleges talppontját jelöljük N -nel. Bizonyítsd be, hogy $CN = MD$!

Dr. Katz Sándor, Bonyhád

Első megoldás. Hivatalból (1 pont)
Tekintsük a mellékelt ábra jelöléseit. (1 pont)

Vegyük észre, hogy a \widehat{CBM} és a \widehat{PCN} szögek, illetve a \widehat{MAD} és \widehat{PDN} szögek mértéke egyenlő, mert páronként merőleges szárú hegyesszögek. **(2 pont)**

Innen kapjuk, hogy a CBM és NCP , illetve MAD és PDN derékszögű háromszögek hasonlóak. **(2 pont)**

A megfelelő oldalak arányait felírva kapjuk, hogy

$$\frac{b}{a-x} = \frac{z}{y} \quad \text{és} \quad \frac{x}{b} = \frac{y}{a-z}. \quad \text{(2 pont)}$$

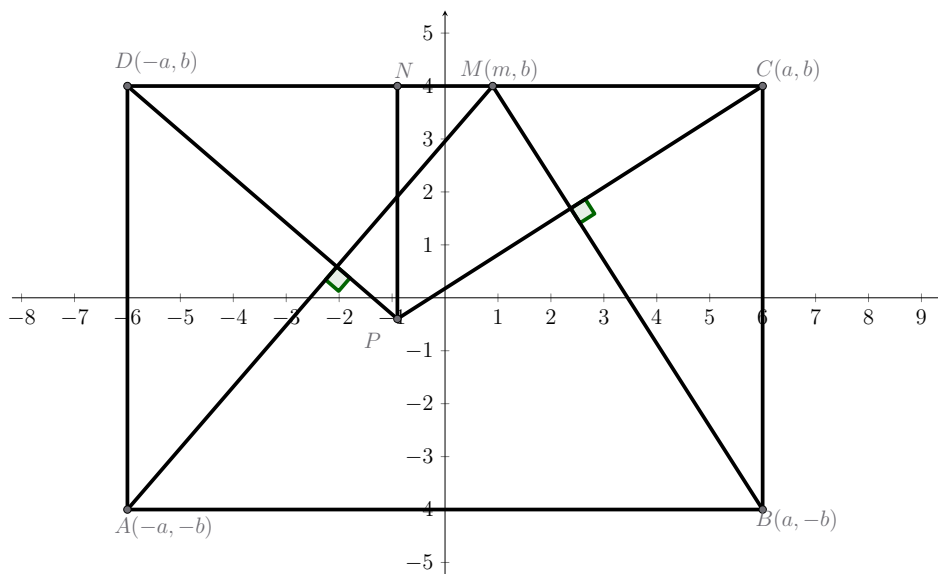
Ezeket összeszorozva azt kapjuk, hogy

$$\begin{aligned} \frac{x}{a-x} &= \frac{z}{a-z}, \\ xa - zx &= az - zx, \\ a(x-z) &= 0. \end{aligned} \quad \text{(1 pont)}$$

Mivel az a hossza nem nulla, ezért $x = z$, tehát MD és CN szakaszok hossza megegyezik. **(1 pont)** ■

Második megoldás. Hivatalból **(1 pont)**

Helyezzünk el egy derékszögű koordinátarendszert a téglalap síkjában úgy, hogy a koordináta-tengelyek a téglalap szimmetria tengelyei legyenek, az ábrának megfelelő módon. A téglalap C csúcsa legyen $C(a, b)$, innen következik, hogy a további csúcsok $D(-a, b)$, $A(-a, -b)$ és $B(a, -b)$. Az $M(m, b)$ pont eleme a DC -nek, vagyis $m \in [-a, a]$. **(2 pont)**

Ekkor a CP egyenesnek a $\overrightarrow{BM} = (m-a)\vec{i} + 2b\vec{j}$ vektor a normálvektora, ezért a CP egyenes egyenlete:

$$(m-a)(x-a) + 2b(y-b) = 0. \quad (2 \text{ pont})$$

A DP egyenesnek az $\overrightarrow{AM} = (m+a)\vec{i} + 2b\vec{j}$ vektor a normálvektora, ezért a DP egyenes egyenlete:

$$(m+a)(x+a) + 2b(y-b) = 0. \quad (2 \text{ pont})$$

A két egyenletből alkotott egyenletrendszer megoldása a P pont koordinátái. Kivonva a két egyenletet egymásból azt kapjuk, hogy

$$(m+a)(x+a) - (m-a)(x-a) + 2b(y+b) - 2b(y-b) = 0,$$

ahonnan $2ax + 2ma = 0$, vagyis $x = -m$. (2 pont)

Tehát a P pont abszcisszája $-m$, ami azt jelenti, hogy az N pontnak az abszcisszája is $-m$. Tehát az N pont az M pontnak az Oy tengelyre vonatkoztatott szimmetrikusa, és ezzel igazoltuk a kért állítást. (1 pont)

Megjegyzés. A megoldásból következik, hogy a feladat kijelentése igaz a DC egyenes bármely M pontja esetén is.

3. feladat (10 pont). Oldd meg a $3 \cdot \sqrt{x+1} = \frac{1}{9}x^2 - 1$ egyenletet a valós számok halmazán!

Fedorszki Ádám, Beregszász-Budapest

Első megoldás. Hivatalból (1 pont)

Az egyenlet értelmezési tartománya $D = [-1, +\infty)$. (1 pont)

Legyen $y = \frac{1}{9}x^2 - 1$, ekkor $y = 3\sqrt{x+1} \geq 0$, (1 pont)

innen pedig kifejezve x -et kapjuk, hogy $x = \frac{1}{9}y^2 - 1$. (1 pont)

Ezt kivonva a $y = \frac{1}{9}x^2 - 1$ egyenlőségből következik, hogy

$$y - x = \frac{1}{9}(x^2 - y^2) = \frac{1}{9}(x - y)(x + y).$$

Innen

$$(y-x) \left(1 + \frac{1}{9}(x+y) \right) = 0.$$

Tehát vagy $y - x = 0$, vagy $1 + \frac{1}{9}(x + y) = 0$. (2 pont)

Ha $y = x$, akkor $x = 3\sqrt{x + 1}$, vagyis

$$x^2 = 9(x + 1).$$

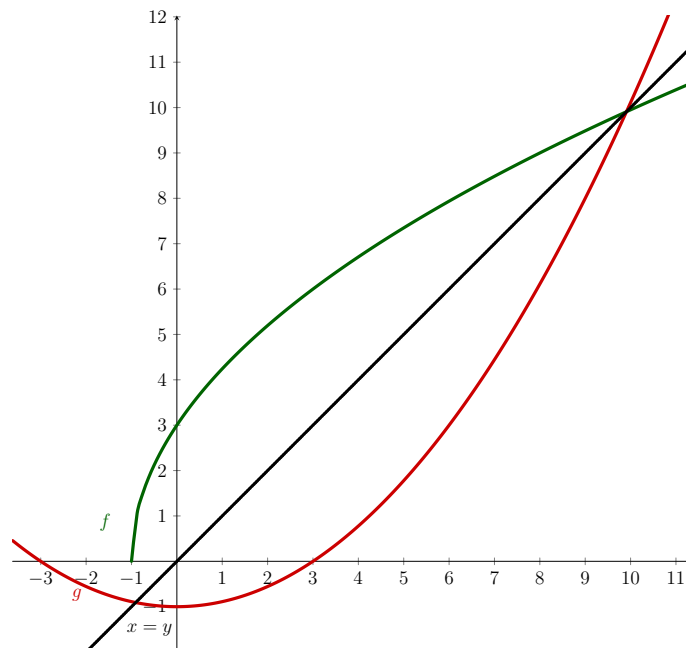
Ennek az egyenletnek a gyökei $\frac{9 \pm \sqrt{117}}{2}$. Mivel $x = y \geq 0$, ezek közül csak a $\frac{9 + \sqrt{117}}{2}$ megoldás. (2 pont)

Ha $1 + \frac{1}{9}(x + y) = 0$, akkor $y = -9 - x$. Tehát a $-9 - x = \frac{1}{9}x^2 - 1$ egyenletet kapjuk, melynek nincs valós megoldása. (1 pont)

Tehát az egyedüli megoldás a $\frac{9 + \sqrt{117}}{2}$, mely valóban megoldása az eredeti egyenletnek is. (1 pont)

Második megoldás. Hivatalból (1 pont)

Az egyenlet értelmezési tartománya $D = [-1, +\infty)$. (1 pont)

Ha $x \in [-1, 0)$, akkor $3\sqrt{x + 1} \geq 0$ és $\frac{1}{9}x^2 - 1 < 0$, ezért az egyenlet megoldását csak a $[0, +\infty)$ intervallumon keressük. (1 pont)

Tekintsük az $f : [-1, +\infty) \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = 3\sqrt{x + 1}$ és $g : [0, +\infty) \rightarrow [-1, +\infty)$, $g(x) = \frac{1}{9}x^2 - 1$ függvényeket. Észrevehető, hogy $f = g^{-1}$. Valóban, ha $g(x) = y$, akkor

$$\frac{1}{9}x^2 - 1 = y \iff x^2 = 9y + 9 \iff |x| = 3\sqrt{y + 1} = f(y).$$

Mivel $x \geq 0$, következik, hogy $x = f(y)$. (2 pont)

Tehát az egyenlet $f(x) = f^{-1}(x)$ alakba írható. Tudva azt, hogy egy függvénynek és az inverzének a grafikus képei egymás szimmetrikusai az első szögfelezőre nézve, (1 pont)

és azt, hogy az f és az f^{-1} szigorúan növekvők, (1 pont)
következik, hogy $f(x) = f^{-1}(x) = x$. Innen azt kapjuk, hogy

$$\begin{cases} 3\sqrt{x + 1} = x \\ \frac{1}{9}x^2 - 1 = x \end{cases}$$

Az első összefüggés alapján $x \geq 0$, a második összefüggés pedig a következő módon alakítható:

$$\frac{1}{9}x^2 - 1 = x \iff x^2 - 9x - 9 = 0.$$

melynek megoldásai $x_{1,2} = \frac{9 \pm \sqrt{117}}{2}$, (2 pont)

ezek közül az egyetlen pozitív megoldás az $x = \frac{9 + \sqrt{117}}{2}$. (1 pont)

Megjegyzés. Annak alátámasztására, hogy a függvények az első szögfelezőn metszik egymást, elfogadható grafikus érvelés is.

4. feladat (10 pont). Adottak az a_1, a_2, \dots, a_n egymást követő páratlan háromjegyű természetes számok. Tudjuk azt, hogy bárhogyan írjuk egymás mellé ezeket a háromjegyű számokat, az így kapott $3n$ -jegyű szám prímszám. Igazold, hogy $n \leq 2!$

Agó Krisztina, Újvidék

Megoldás. Hivatalból (1 pont)

Ha $n \geq 5$, akkor az a_i számok egyike 5-re végződik, így létezik olyan permutáció, amelynél a vizsgált szám 5-re végződik, tehát nem prímszám. Következésképpen $n \leq 4$. (3 pont)

Ha $n = 4$, akkor vegyünk észre, hogy a_1 csak $\overline{ab7}$ alakú lehet, különben az a_2, a_3, a_4 számok valamelyike 5-ben végződne, így a felírt szám nem lehet prímszám. (1 pont)

Továbbá két lehetőség van. Ha $b < 9$, akkor $a_1 = \overline{ab7}, a_2 = \overline{ab9}, a_3 = \overline{a(b+1)1}, a_4 = \overline{a(b+1)3}$. Most vegyünk észre, hogy ezeknek az $\overline{a_1 a_2 a_4 a_3}$ sorrendjéből alkotott szám osztható 11-gyel. Valóban

$$a - b + 7 - a + b - 9 + a - (b + 1) + 3 - a + (b + 1) - 1 = 0. \quad (1 \text{ pont})$$

Ha $b = 9$, akkor $a_1 = \overline{a97}, a_2 = \overline{a99}, a_3 = \overline{(a+1)01}, a_4 = \overline{(a+1)03}$. Most vegyünk észre, hogy ezeknek az $\overline{a_1 a_2 a_4 a_3}$ sorrendjéből alkotott szám osztható 11-el. Valóban

$$a - 9 + 7 - a + 9 - 9 + (a + 1) - 0 + 3 - (a + 1) + 0 - 1 = 0. \quad (1 \text{ pont})$$

Ha $n = 3$, akkor a számjegyek összege minden permutáció esetén osztható 3-mal. Valóban, ha a_1 -nek 3-mal való osztási maradéka r , akkor bármilyen permutáció esetén a számjegyei összegének 3-mal való osztási maradéka $r + r + 2 + r + 4 = 3r + 6$, így a szám osztható 3-mal.

Tehát $n \leq 2$. (3 pont)

Megjegyzés. Például $n = 2$ esetében az $a_1 = 109, a_2 = 111$ számok teljesítik a feltételt.

5. feladat (10 pont). Apraja-falván élnek a Hupikék törpikék és mindegyik rendelkezik valamennyi törpbogyóval. Azt kell tudni a törpökről, hogy nagyon empatikus lények, különösen a barátaikkal szemben: egy törp, ha észreveszi, hogy egy barátjának legalább 2-vel kevesebb törpbogyója van, mint neki, akkor ad neki egyet. Minden törpnek van legalább egy barátja, a barátságok kölcsönösek és senki sem eszik vagy gyűjt törpbogyót. Bizonyítsd be, hogy egy idő után mindegyik törp abba fogja hagyni az adakozást!

Loga Patrik, Kolozsvár

Megoldás. Hivatalból (1 pont)

Jelöljük a törpök számát n -nel, és legyen x_1, x_2, \dots, x_n az egyes törpök bogyóinak száma egy adott pillanatban. Vizsgáljuk az

$$E = \sum_{k=1}^n x_k^2$$

kifejezés változását minden ajándékozás után. (2 pont)

Tegyük fel, hogy az A törp, akinek x_a darab törpbogyója van, ad egy bogyót a B törpnek, akinek x_b darab törpbogyója van. Ennek feltétele, hogy $x_a \geq x_b + 2$. (1 pont)

Az ajándékozás után az A -nak $x_a - 1$, a B -nek $x_b + 1$ törpbogyója lesz. (1 pont)
Írjuk fel hogyan változik E értéke!

$$E_{\text{új}} - E_{\text{rég}} = (x_a - 1)^2 + (x_b + 1)^2 - x_a^2 - x_b^2 = 2(x_b - x_a + 1) \leq 2(-2 + 1) = -2. \quad (3 \text{ pont})$$

Vegyük észre, hogy az E értéke soha nem lehet negatív. Mivel az E értéke minden adakozás után szigorúan csökken, ezért nem történhet végtelen sok adakozás. (2 pont) ■

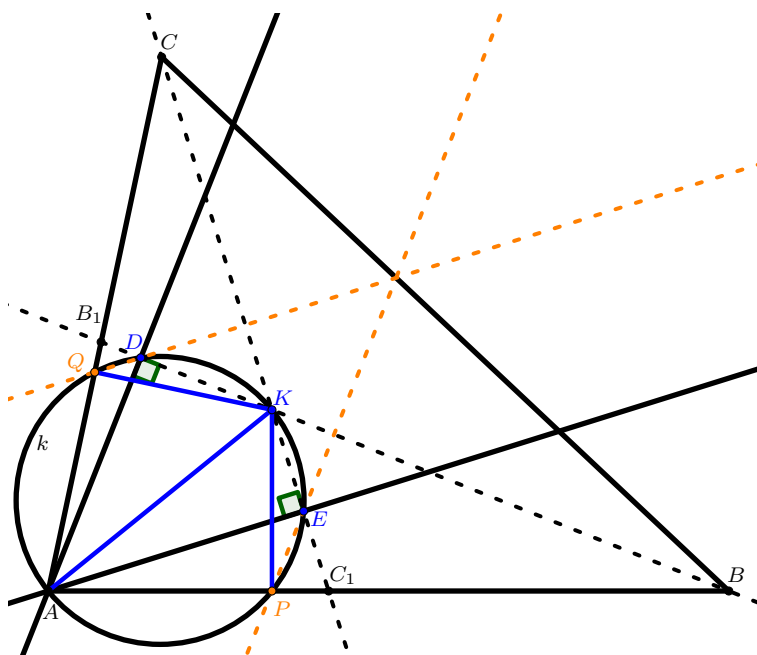
6. feladat (10 pont). A hegyesszögű ABC háromszög A csúcsából bocsássunk merőlegest a B és C csúcsokból induló belső szögfelezőkre, a merőlegesek talppontjai D , illetve E . Legyen a háromszög beírt körének középpontja K . A DEK háromszög körülírt köre az AB oldalt a P , a CA oldalt a Q belső pontban metszi. Igazold, hogy a PE és QD egyenesek a BC oldalon metszik egymást!

Bíró Bálint, Eger

Megoldás. Hivatalból (1 pont)

A B, C csúcsokból induló belső szögfelezők a beírt kör K középpontjában metszik egymást, a szemben levő oldalakat pedig a B_1, C_1 pontokban. A feltételek miatt AKD és AKE derékszögű háromszögek, amelyek közös átfogója AK . Ezek szerint az $AEKD$ négyszög húrnégyszög, és a húrnégyszög köré írt k kör egyik átmérője az AK szakasz. Az is világos, hogy a k kör megegyezik a DEK háromszög körülírt körével. (1 pont)

Tekintsük a mellékelt ábrát.

Mivel AK átmérője a k körnek, és a P, Q pontok is rajta vannak ezen a körön, ezért

$$\widehat{APK} = \widehat{AQK} = 90^\circ.$$

Ez pontosan azt jelenti, hogy KP és KQ a beírt kör középpontjából az oldalakra bocsátott merőleges szakaszok. (1 pont)

Legyenek a szokásos jelöléseknek megfelelően $\widehat{CAB} = \alpha$, $\widehat{ABC} = \beta$, $\widehat{BCA} = \gamma$.

Ezekkel a jelölésekkel $\widehat{KAP} = \widehat{KAQ} = \frac{\alpha}{2}$, és mivel $APEK$ is a k körbe írt húrnégyszög, ezért $\widehat{PEK} = 180^\circ - \frac{\alpha}{2}$. Innen kapjuk, hogy $\widehat{C_1EP} = \frac{\alpha}{2}$, viszont ugyancsak látható, hogy $\widehat{EC_1P} = \widehat{CC_1A} = \beta + \frac{\gamma}{2}$, ezért

$$\widehat{EPC_1} = 180^\circ - \beta - \frac{\gamma}{2} - \frac{\alpha}{2} = 90^\circ - \frac{\beta}{2}. \quad (2 \text{ pont})$$

Hasonlóan belátható, hogy mivel $AKDQ$ a k körbe írt húrnégyszög és $\widehat{KAQ} = \frac{\alpha}{2}$, ezért egyrészt $\widehat{QDK} = 180^\circ - \frac{\alpha}{2}$, másrészt $\widehat{B_1DQ} = \frac{\alpha}{2}$, amelyből $\widehat{BB_1A} = \widehat{DB_1Q} = \gamma + \frac{\beta}{2}$. Ezek alapján kapjuk, hogy

$$\widehat{DQB_1} = 180^\circ - \gamma - \frac{\beta}{2} - \frac{\alpha}{2} = 90^\circ - \frac{\gamma}{2}. \quad (2 \text{ pont})$$

Mivel $\widehat{EPC_1} = 90^\circ - \frac{\beta}{2}$ és $\widehat{B_1BA} = \frac{\beta}{2}$, ezért a PE egyenes merőleges a BB_1 belső szögfelezőre. Hasonlóan, mivel $\widehat{DQB_1} = 90^\circ - \frac{\gamma}{2}$ és $\widehat{C_1CA} = \frac{\gamma}{2}$, ezért a QD egyenes merőleges a CC_1 belső szögfelezőre. (1 pont)

Használjuk a $BC = a$, $CA = b$ és $AB = c$ jelöléseket. Ekkor $BP = s - b$ és $CQ = s - c$, ahol s az ABC háromszög félkerülete. Tehát a BB_1 szögfelezőre merőleges PE egyenes a BC szakaszból egy $s - b$ hosszúságú szakaszt vág le. Hasonlóan a CC_1 szögfelezőre merőleges QD egyenes a BC szakaszból egy $s - c$ hosszúságú szakaszt vág le. (1 pont)

Innen viszont következik, hogy a PE és a QD egyenesek által a BC -ből lemetsett szakaszok hosszának összege $s - b + s - c = 2s - b - c = a$. Ez akkor és csakis akkor lehetséges, hogy ha a PE és a QD egyenesek a BC oldalon metszik egymást.

Ezzel a feladat állítását igazoltuk.

(1 pont) ■